

Hasta Rehberi Sayı 6

KONJENİTAL ADRENAL HİPERPLAZİ

Kolay okunabilir rehber

Konjenital Adrenal Hiperplazi - Sayı 6 (Ağustos 2006'da güncellenmiştir)

Bu rehber Reading Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Reading, İngiltere'de (Ağustos, 2006) Fernando Vera, Msc. ve Prof. Gary Butler tarafından hazırlanmıştır. Metnin bazı bölümleri Büyüme ve Büyüme Bozuklukları Kitapçık Serisi'nden (Üçüncü Baskı, 2000)* alınmış ya da uyarlanmıştır ve farklı yaşlarda ve farklı okuluk seviyesindeki kişilere aynı bilgileri sağlayan rehber seçeneği sunduklarından beraber kullanılabilir. Kolay başvuru için her serinin numaralama düzeni aynıdır.

Bu rehber Hormon Bozuklukları Serisine aittir. Serinin diğer rehberleri aşağıda sunulmaktadır.

Sayı 2.	Büyüme Hormonu Eksikliği
Sayı 3.	Ergenlik ve Büyüme Hormonu Eksikliği Olan Çocuk
Sayı 4.	Erken Ergenlik
Sayı 5.	Kortizol ve BH Eksikliği ve Tekrarlayan Hipoglisemisi Olan Çocuklar için Acil Bilgiler
Sayı 7.	Genç Yetişkinlerde Büyüme Hormonu Eksikliği
Sayı 10.	Yapısal Büyüme ve Ergenlik Gecikmesi
Sayı 11.	Çoğul Hipofiz Hormonu Eksikliği
Sayı 12.	Şekersiz Diyabet (Diyabet İnsipit)
Sayı 13.	Kraniyofarinjioma
Sayı 14.	İntraüterin Büyüme Geriliği ya da Gestasyon Yaşına Göre Küçük Çocuk
Sayı 15.a.	Hipertiroidizm
Sayı 15.b.	Hipotiroidizm
Sayı 16.	Tip 2 Diyabet ve Şişmanlık

Bu rehberlerin geliştirilme maliyeti Serono-Merck Ltd, Bedfont Cross, Stanwell Road, Feltham, Middlesex, TW14 8NX, İngiltere tarafından karşılanmıştır (tıbbi hizmet olarak). Child Growth Foundation (www.childgrowthfoundation.org) tarafından da ek yardım yapılmıştır.

*Dr Richard Stanhope (Gt. Ormond Street/Middlesex Hastanesi, Londra) ve Bayan Vreli Fry (Child Growth Foundation) tarafından yazılmıştır.

MERHABA

Bugün konjenital adrenal hiperplazi ya da KAH'dan bahsedeceğiz. Bu sana karmaşık gelebilir ama merak etme! Sana bunun ne anlama geldiğini, neden olduğunu ve doktorun nasıl tedavi ettiğini anlatacağız.

İlk olarak, vücudundaki **adrenal bez** adı verilen organlar hakkında konuşalım. Bu bezler oldukça küçüktür ve böbreklerinin üst kısmında bulunurlar.

Adrenal bezler diğer organlara 3 şey yapma emri vererek "patron" gibi davranırlar:

1. Kanında doğru miktarda şeker bulundurulması
2. Vücudunda doğru miktarda tuz bulundurulması
3. Vücudunun büyümesine yardımcı olunması

Adrenal bezler emirlerini diğer organlara özel ulaklar kullanarak gönderirler. Bu ulaklara **hormonlar** adı verilir ve bunlar organlara ne zaman ve ne kadar çalışmaları gerektiğini söylerler.

Yukarıdaki 3 işin her biri için bir tip hormon kullanılır. Yani kanındaki şeker miktarını kontrol eden bir hormon, vücudundaki tuzu kontrol eden bir hormon ve vücudunun büyümesine yardım eden bir hormon vardır.

KAH NEDİR?

KAH, adrenal bezlerin vücudun büyümesi için çok fazla hormon ve şeker ile tuzun idaresi için gerekenden daha az miktarda hormon gönderdiklerinde ortaya çıkar!

Yani vücudun normalden daha hızlı bir şekilde büyümeye başlar. Kanında yeteri kadar şeker olmayabilir ve kendini yorgun hissedebilirsin. Bazı kız ve erkekler idrarlarından çok fazla tuz kaybedebilirler.

KAH KIZ VE ERKEK ÇOCUKLARI NASIL ETKİLER?

Bildiğin gibi KAH, adrenal bezlerin vücudun büyümesi için çok fazla hormon göndermesinden dolayı ortaya çıkar. Bu tüm çocukların normalden daha hızlı büyümelerine neden olur. Fakat erkek ile kız çocukları farklı şekilde etkileyen başka şeyler de vardır:

- **Erkek çocuklarda:** Erken kas gelişimi, daha büyük penis ve koltuk altlarında ve penisin etrafında kıl.
- **Kız çocuklarda:** Koltuk altlarında ve bacak arasında kıllanma, vücudun diğer bölümlerinde çok fazla kıl ve daha kalın bir ses tonu.

KAH NASIL TEDAVİ EDİLİR?

Doktorlar KAH'ı özel ilaçlar ile tedavi eder. Bu ilaçlar adrenal bezlerin ürettiği hormon miktarını düzeltir. Böylece normal büyümeni sağlayacak miktarda hormonun olacaktır. Ayrıca ilaçlar vücudunun tuz kaybetmesini engellemeye ve kanında gereken miktarda şeker bulunmasına da yardımcı olacaktır.

Bu ilaç hap şeklindedir ve ilacı hayatın boyunca alman gerekebilir. Alman gereken ilaç miktarı vücudunun büyüklüğüne göre değişir. Doktorun sana ilaçtan ne kadar ve nasıl alman gerektiğini anlatacaktır.

TEDAVİ YAPILIRKEN HANGİ TESTLERİN YAPILMASI GEREK?

Vücudun için gerekli olan miktarda ilaç alıyor olman son derece önemlidir. Bundan emin olmak için bazen testler yapılabilir. Bu testler damardan veya parmaktan alınan kan, idrar ya da tükürük ile yapılabilir.

Doktorun kan testi için bir iğne kullanarak senden kan alır. İğnenin acıtmaması için cildine özel bir krem sürebilir.

Parmaktan kan testi parmağa iğne batırılıp özel bir kağıda konulmak üzere birkaç damla kan alınması ile yapılır. İdrar testi için tuvalete gidip küçük plastik bir kabı idrar ile doldurman gerekir. Tükürük testi küçük plastik tüpleri tükürük ile doldurularak yapılır.

KAH TEDAVİSİ İÇİN AMELİYAT GEREKLİ Mİ?

Bazı kız çocuklarda ameliyat gerekli olabilir ama erkek çocuklarda gerekli değildir. Eğer senin ameliyata ihtiyacın varsa doktorun bunun hakkında anne ve baban ile konuşacaktır.

Tebrikler

Artık KAH'ın ne olduğunu, neden olduğunu ve doktorların bunu nasıl tedavi ettiğini öğrendin. Bu rehberin bazı bölümlerini anlamadıysan doktoruna ya da hastanede diğer yardımsever kişilere soru sormaktan çekinme. Soru ve kaygılarını cevaplamaktan mutluluk duyacaklardır.

ESPE (European Society for Pediatric Endocrinology) tarafından hazırlanan bu rehber
Pfizer İlaçları Ltd. Şti'nin katkılarıyla basılmıştır.